

Redegjørelse etter åpenhetsloven

1. Innledning

1.1. Forpliktelser i henhold til åpenhetsloven

Åpenhetsloven ble vedtatt i 2021 og trådte i kraft 1.juli 2022. Lovens formål er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt å sikre allmenheten tilgang til informasjon. Loven pålegger virksomheter en informasjonsplikt og en plikt til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger.

1.2. Formål med redegjørelsen

Maske Bandagist arbeider systematisk for å sikre og ivareta grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, både i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

I denne redegjørelsen beskriver virksomheten hvordan aktsomhetsvurderinger gjennomføres, samt hvilke tiltak som er iverksatt for å forebygge, begrense og håndtere potensielle negative konsekvenser.

2. Organisering og driftsområde

Maske Bandagist, bestående av 30 årsverk, er en landsdekkende bandagistkjede med hovedkontor på Tiller. Virksomheten har to sentrallagre, lokalisert på Tiller og Vinterbro, som forsyner både butikker og kunder. De to første butikkene startet i 1986 i Tromsø og Mo i Rana, og har siden den tid utvidet seg til Harstad, Gjøvik, Oslo og Bærum.

Maske Bandagist AS er en del av MaskeGruppen, sammen med søsterselskapene Maske AS og Døvigen AS.

Arbeidet med etterlevelse av åpenhetsloven er forankret i virksomhetens ledelse. Daglig leder har det overordnede ansvaret for etterlevelse av loven, i tråd med intern rutinebeskrivelse.

Daglig leder og Miljø- og bærekraftsansvarlig har et delt ansvar for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger, inkludert identifisering av risiko og oppfølging av tiltak. Miljø- og bærekraftsansvarlig er ansvarlig for utarbeidelse av den årlige redegjørelsen og vedlikehold av tilhørende rutine.

Daglig leder gjennomgår og godkjenner redegjørelsen, samt sørger for at styret holdes orientert og signerer redegjørelsen.

Alle ansatte har et selvstendig ansvar for å melde fra om avvik eller bekymringer knyttet til egen virksomhet eller leverandørkjeden.

3. Retningslinjer og rutiner

Respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er integrert i virksomhetens policy for bærekraftig forretningspraksis. Retningslinjene gjelder for alle ansatte, og det forventes at leverandører etterlever kravene som følger av virksomhetens etiske retningslinjer for leverandører.

Policy og tilhørende retningslinjer er basert på internasjonalt anerkjente FN- og ILO-konvensjoner, og er vedtatt av styret. Dokumentet gjennomgås og revideres ved behov, minimum annethvert år. Miljø- og bærekraftsansvarlig har ansvar for oppfølging, og daglig leder godkjenner endringer.

Maske Bandagist har etablert krav om at leverandører skal respektere grunnleggende menneskerettigheter og sikre anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og leverandørkjede. Kravene vil bli kommunisert ved inngåelse av avtaler og følges opp gjennom virksomhetens rutiner.

Videre er det etablert krav om at vesentlige leverandører skal signere virksomhetens etiske retningslinjer (Supplier Code of Conduct), og på forespørsel kunne dokumentere etterlevelse av disse. Oppfølging og innhenting av dokumentasjon planlegges gjennomført via systemverktøyet Worldfavor. Implementeringen av krav og oppfølgingsrutiner er påbegynt og vil bli rullet ut til leverandørporteføljen som en del av virksomhetens videre arbeid med aktsomhetsvurderinger.

4. Aktsomhetsvurderinger

4.1. Metodikk

Det er etablert et leverandørkart som viser nøkkelinformasjon om vareleverandører. Risikovurderingene gjennomgås årlig basert på:

- leverandørinformasjon (størrelse, geografi)
- type produkter/tjenester og kjent bransjerisiko
- leverandørens betydning for virksomheten

I vurderingene benyttes også offentlige risikokilder ved behov.

Mange av leverandørene er overlappende med søsterselskapet Maske AS. Selskapene samarbeider om oppfølging av felles leverandører, blant annet for å redusere belastningen på leverandørene. Informasjon om hvordan Maske AS arbeider med aktsomhetsvurderinger og åpenhetsloven finner dere her <https://www.maske.no/apenhetsloven?parent=11338>

Leverandørene klassifiseres som lav risiko, medium risiko og høy risiko.

Aktsomhetsvurderingene omfatter virksomhetens egne aktiviteter samt et utvalg av direkte vareleverandører (første ledd i leverandørkjeden). Vurderingene er gjennomført med en risikobasert tilnærming, hvor særlig produktkategorier og geografiske områder med forhøyet risiko er prioritert.

Vurderingene er begrenset til de 16 største leverandørene som utgjør over halvparten av innkjøpsverdien, noe vi anser som dekkende nå i startfasen av arbeidet. Underleverandører utover første ledd er per i dag ikke kartlagt.

4.2. Identifiserte risikoområder

Av de 16 leverandørene som er kartlagt, er 6 vurdert som medium risiko. Ingen leverandører er foreløpig vurdert som høy risiko, noe som innebærer at de resterende 10 er vurdert som lav risiko. Alle de kartlagte leverandørene leverer varer fra lager i Europa. Virksomheten anerkjenner samtidig at helsevarer generelt kan være forbundet med økt risiko i leverandørkjeden. Risikovurderingene er basert på dagens tilgjengelige informasjon, og risikobildet kan endre seg i takt med videre utvikling av aktsomhetsarbeidet.

De 6 leverandørene er vurdert som medium risiko basert på en samlet vurdering av produkttype, leverandørinformasjon og virksomhetens kjennskap til leverandørkjeden.

Som en del av det videre arbeidet med aktsomhetsvurderinger er to av leverandørene prioritert for nærmere oppfølging og gjennomgang av praksis og dokumentasjon. Øvrige leverandører vurdert med medium risiko vil følges opp videre i takt med utviklingen av virksomhetens aktsomhetsarbeid. For enkelte leverandører skjer dette i samarbeid med søsterselskapet Maske AS, hvor leverandørene inngår i begge virksomheters leverandørkjede.

4.3. Tiltak og oppfølging

Det er etablert egne retningslinjer og rutinebeskrivelse for åpenhetsloven. Retningslinjene er vedtatt og signert av styret. Videre har det vært gjennomført opplæring av alle ansatte gjennom et allmøte. På denne måten er alle informert og vet hvem de skal kontakte dersom de har spørsmål.

Av de seks leverandørene er det valgt ut to som skal jobbes videre med. Det er planlagt å arbeide nærmere med gjennomgang av leverandørenes praksis og dokumentasjon.

4.4. Resultater og effekt

Arbeidet med aktsomhetsvurderinger har i inneværende periode bidratt til å etablere grunnleggende strukturer og rutiner for oppfølging av åpenhetsloven i virksomheten.

Det er blant annet gjennomført:

- etablering av policy og rutiner knyttet til åpenhetsloven
- kartlegging og risikovurdering av virksomhetens største vareleverandører
- opplæring og bevisstgjøring av ansatte
- etablering av krav til leverandører gjennom etiske retningslinjer og planlagt oppfølging via systemverktøy

Arbeidet har gitt virksomheten økt innsikt i leverandørkjeden og identifisert områder hvor videre oppfølging og kartlegging er nødvendig.

Det er per i dag ikke avdekket konkrete brudd på grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold hos leverandørene som er vurdert. Samtidig erkjenner virksomheten at arbeidet fortsatt er i en tidlig fase, og at videre utvikling av metodikk og oppfølging kan påvirke risikobildet og avdekke nye forhold over tid.

5. Håndtering av avvik og oppfølging

Virksomheten er i en tidlig fase av arbeidet med systematiske aktsomhetsvurderinger, og det er per i dag ikke avdekket konkrete avvik eller negative konsekvenser som har krevd særskilt oppfølging.

Maske Bandagist har etablert rutiner for håndtering og oppfølging av leverandører basert på vurdert risikonivå. Leverandører klassifisert med lav risiko følges opp gjennom ordinær leverandøroppfølging, og krever per i dag ingen særskilte tiltak.

Leverandører vurdert med medium eller høy risiko vil bli fulgt opp basert på risikoens art og alvorlighetsgrad. Aktuelle tiltak kan omfatte:

- dialog med leverandør og krav om forbedringsplan
- innhenting av dokumentasjon og egenerklæringer
- videre oppfølging av identifiserte forbedringsområder
- avslutning av samarbeid dersom leverandøren ikke viser vilje til å redusere eller håndtere identifisert risiko

6. Varsling og klagemekanismer

Alle ansatte skal si ifra om kritikkverdige forhold.

Eksterne varsler kan meldes til baerekraft@maske.no.

Varsler og klager behandles konfidensielt og loggføres i henhold til virksomhetens rutiner.

Saker som omhandler leverandør, skal behandles og tas videre med gjeldende leverandør. Resultat og konsekvens skal legges inn i leverandørkartet.

Målsetting for behandling er å få leverandør til å rette bruddene. Dersom dette ikke skjer, vil videre samarbeid med leverandøren bli vurdert.

7. Informasjon og åpenhet

Virksomheten har etablert en side i nettbutikken der denne redegjørelsen er publisert samt de etiske retningslinjene. Eventuelle oppdateringer som skjer i løpet av perioden, vil også bli informert om der.

Ved mottak av informasjonskrav skal dette sendes til Miljø- og bærekraftsansvarlig. Ved behov informeres Daglig leder. Informasjonskrav behandles i henhold til åpenhetslovens gitte frister og rammer. Virksomheten har en e-post som kan benyttes for slike henvendelser:

baerekraft@maske.no.

8. Videre arbeid

Maske Bandagist vil videreutvikle arbeidet med aktsomhetsvurderinger og leverandøroppfølging i tråd med kravene i åpenhetsloven.

I kommende periode vil virksomheten prioritere:

- videre implementering av systemverktøyet Worldfavor for oppfølging og dokumentasjon av leverandører
- utvidet kartlegging og risikovurdering av leverandørkjeden
- nærmere oppfølging av utvalgte leverandører vurdert med medium risiko
- videreutvikling av interne rutiner og metodikk for aktsomhetsvurderinger
- økt bevisstgjøring og kompetanse internt i virksomheten

Virksomheten erkjenner at arbeidet med aktsomhetsvurderinger er en kontinuerlig prosess, og vil fortløpende vurdere behov for forbedringer og ytterligere tiltak i takt med økt kunnskap om leverandørkjeden og tilhørende risikoforhold.